SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2064

av Kjell-Arne Ottosson (KD)

Kommunala bostadsföretag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning av regelverket för utdelning från kommunala bostadsföretag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt Allbolagen (lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag) ska kommunala bostadsföretag bedrivas enligt affärsmässiga principer. När det gäller dessa bolags utdelning finns det kraftiga begränsningar. Högsta belopp för utdelning är, enligt Boverkets definition, det tillskjutna kapitalet multiplicerat med genomsnittlig statslåneränta plus en procentenhet. Eftersom bolagen i de flesta fall har en mycket lång historia är det tillskjutna kapitalet allt som oftast försumbar i dagens penningvärde.

För bostadsföretagens ägare uppstår därmed ett dilemma. Att äga ett kommunalt bostadsföretag har ett värde för kommunen och dess invånare, men det värdet är inte oändligt. Om kommunen istället skulle sälja hela företaget och få en marknadsmässig avkastning på bolagets fastigheters marknadsmässiga värdering skulle man i de flesta fall få en finansiell intäkt som vida överstiger den idag tillåtna utdelningen. För en enskild kommun skulle det handla om ett räntebelopp som motsvarar eller överstiger enskild förvaltningsbudget.

Dagens regler för utdelning från kommunala bostadsföretag kan därför uppfattas som otidsenliga och att de skapar en obalans mellan värdet av bolagens fastigheter och den

möjliga avkastningen till kommunerna. Frågan berör en viktig avvägning mellan kommunernas behov av ekonomiska resurser och vikten av långsiktigt stabila allmännyttiga bostadsföretag som bidrar till bostadsförsörjningen.

Det finns därför anledning att se över och analysera lagstiftningen, så att reglerna bättre anpassas till dagens förutsättningar. Givet att frågan rör allmännyttans viktiga samhällsuppdrag, principerna för kommunal ekonomi och skattebetalarnas långsiktiga intresse krävs att en sådan utredning hanteras med stor varsamhet.

Kjell-Arne Ottosson (KD)